

# Zákon o odpadech z pohledu činnosti obce



Ing. Hana Pacáková  
Krajský úřad – Jihočeský kraj  
leden 2008



# Zákon o odpadech a jeho novelizace

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, řada změn
- novela zákona č. 7/2005 Sb., zavedla list. pro autovraky, elektrická a elektrotech. zařízení
- č. 314/2006 Sb., biologicky rozložitelné odpady, malá zařízení pro BRO, komunitní kompostování, autovraky, sankce, přestupky
- č. 296/2007 Sb., v souvislosti se změnou insolvenčního zákona
- č. 25/2008 Sb., zřizuje integrovaný registr znečišťování ŽP, int. systém plnění ohlašovacích povinností v oblasti ŽP
- č. 34/2008 Sb., nové povinnosti při přepravě odpadů (označení přepravního prostředku prep. odpady), pro nakládání s odpady s PCB a perzistentních organických znečišťujícími látkami (příl. č. 8 zák.), změna v přeshraniční přepravě odpadů (Nařízení EP č. 1013/2006 předpis Evropských společenství o přepravě odpadů)
- Č. 383/2008 Sb., změna pro provozovatele zařízení ke sběru a vykupu odpadů, autovraku, zavedení poplatku za neplnění mezních hodnot ve výfukových plynech (EURO 1, 2, 3) při první registraci nebo přeregistraci vybraného vozidla do registru silničních vozidel, pro provozovatele místa zpevněného odběru elektrozařízení



# Zákon o odpadech a jeho novelizace

Vyhláška č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů a další seznamy odpadů

Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

novelizovaná vyhl. č. 351/2008 Sb., změny v důsledku vydání samostatně vyhl. č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, zrušena ustanovení a přílohy č. 17 a 18 pro autovraky, nové znění příl. č. 19 (roční zpráva pro plnění povinn. zpětného odběru, nové znění příl. č. 20 (hlášení o produkci nakládání s odpady, dále příl. č. 22, 23, 25, 26), ohlašování evidence odpadů za rok 2008 podle dosavadních právních předpisů)

nová vyhl. č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s BRKO + Metodický návod č. 15 – upřesňuje požadavky na provoz komunitních kompostáren a malých zařízení dle zákona o odpadech, požadavky dle zák. o hnojivech pro komposty a digestaty uvedené do oběhu a požadavky pro zařízení zpracovávající VZP (Nařízení ES č. 1774/2002)

Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu

Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady

Nařízení vlády č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství ČR



# Zákon o odpadech a jeho novelizace

## Související předpisy:

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (novelizován v roce 2003)

*návrh změny zákona navrhuje § 10b odst.3 písm.b) částku 250 Kč nahradit 1000 Kč,*

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

Zákon č. 200/2000 Sb., o přestupcích

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1774/2002 (ES), kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě (zprůšňuje kompostování kuchyňských odpadů)

Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, (změna č. [9/2009 Sb.](#), chybí prováděcí vyhláška o používání sedimentu na zemědělské půdě)

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF (změna rovněž [9/2009 Sb.](#))

Zákon 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel po pozemních komunikacích – změna § 13 odst.1 písm.a) motorové vozidlo a přípojné vozidlo zaniklo nebo zanikl účel jejich využití



# Dokumentace odpadového hospodářství na úrovni obce

## Hlavní povinnosti obce vyplývající ze zákona o odpadech

Na obec se vztahují **povinnosti původce odpadů** dle § 16 zákona o odpadech odpady zařazovat a shromažďovat podle druhů a kategorií

- odpady, které sama nevyužije a neodstraní, převést do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí, nebo prostřednictvím k tomu zřízené právnické osoby
- zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem
- vést průběžnou evidenci o odpadech, o způsobech nakládání s nimi, odpady ohlašovat a zasílat je příslušnému správnímu úřadu, evidenci archivovat
- ustanovit odpadového hospodáře (více jak 100 t NO/rok) – **návrh změny již od 50 t + absolvování vzdělávacího programu**
- zpracovat POH (při produkci větší než 10 t NO nebo 1000 t ostatních/rok)
- nakládat s NO může jen na základě souhlasu, pokud již nemá souhlas k provozu zařízení
- určuje pro občany místa pro odkládání KO a nebezpečných složek KO: **změna navrhuje od 1. 1. 2010 min. 4 využitelné složky KO (papír, sklo, plasty, nápoj.kartony) a BRKO. BRKO do 31.12.2010 pouze pro území části obce s převahou rodinných domů.**



# Práva obce vyplývající ze zákona o odpadech

- Obec může ve své samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém nakládání s KO včetně stavebního odpadu.
- *Nově si obec může ve vyhlášce stanovit systém komunitního kompostování a způsob využití kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce /Komunitní kompostování je systém sběru a shromažďování rostlin. zbytků z údržby zeleně a zahrad na území obce, jejich úprava a následné zpracování na zelený kompost. Kompostovací proces probíhat tak, aby byl zajištěn aerobní mikrobiální rozklad organické hmoty bez vzniku zápachu a emisí metanu/. Další podrobnosti viz: prováděcí vyhláška č. 341/2008 Sb., + Metodický návod nakládání s BRO*
- Může vybírat úhradu za systém nakládání s KO od fyzických osob na základě písemné smlouvy (musí obsahovat výši úhrady).
- Vybírá-li obec úhradu, nemůže stanovit poplatek za KO podle § 17 a ani místní poplatek za provoz systému (úhradu platí každý, kdo uzavře smlouvu, výše dle frekvence vyvozu sběr nádoby).
- Do systému obce se mohou zapojit i původci produkující odpad podobný KO z činnosti práv. a fyz. osob oprávněných k podnikání. Písemná smlouva musí obsahovat výši srovnané ceny za službu.

*Vybírání poplatků za první registraci či přeregistraci použitého vybraného vozidla do registru silničních vozidel (§ 37 e odst.1 zákona) – pouze ORP*



## Poplatek za KO

Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit a vybírat poplatek za KO vznikající na jejím území § 17 a zákona o odpadech (poplatek nelze stanovit současně s míst. poplatkem za provoz systému § 10b zák. o místních poplatcích).

Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká KO.

Plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde vzniká KO.

Správu poplatku vykonává obec, která poplatek ve svém obvodu zavedla. Neuhradí-li poplatník plátcí poplatek včas nebo ve správné výši, obec na základě oznámení vyměří poplatek platebním výměrem (u smlouvy se při nezaplacení postupuje soudní cestou).

Max. výše poplatku se stanoví podle předpokladaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s KO rozvržených na jednotlivé poplatníky podle počtu a objemu nádob připadajících na jednotl. nemovitosti nebo podle počtu trživatelných bytů s ohledem na úroveň třídění odpadu. Patří sem i pronájem nádob. Poplatek je příjmem obce.

Na řízení ve věcech poplatku za KO se vztahuje zákon o místních poplatcích č. 565/1990 Sb. (§ 10b – max. výše 500,- Kč, platí je osoby s trvalým pobytem a vlastníci staveb určených k individuální rekreaci). **Průpravuje se navýšení z 250 Kč na 1000 Kč, tzn. max. výše 1250 Kč).**



## úseku odpadů

Kontrolují, zda právnické a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systém zavedený obcí pro nakládání s KO na základě písemné smlouvy s obcí

Kontrolují, zda mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu se zákonem o odpadech  
(může zakázat původci odpadů činnost, pokud by způsoboval škodu na životním prostředí);

Kontrolují, zda se fyzické osoby zbavují odpadů v souladu se zákonem





# Zjištění nezakonného nakládání s odpady

## ■ Sankce

### ■ dle zákona č. 128/2000 S., o obcích (§ 58)

pokud právnická osoba či fyzická osoba oprávněná k podnikání nedodrží pořádek a čistotu na svém nebo užívaném pozemku, tak že naruší vzhled obce – 100 000 Kč

pokud právnická nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání znečistí veřejné prostranství, naruší životní prostředí nebo odloží věci mimo vyhrazená místa – 200 000 Kč

za správní delikt je zahájeno správní řízení o uložení pokuty

obec může spolu s pokutou stanovit lhůtu k odstranění závadného stavu



# Zjištění nezakonného nakládání s odpady

## ■ Sankce dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích

dle § 47 písm. h) zákona - Pokud občan založí neoprávněně skládku odpadů, nebo nakládá s odpady mimo vyhrazená místa – 50 000 Kč

dle § 47 písm. d) zákona – pokud občan nedodrží pořádek a čistotu na svém nebo užívaném pozemku, tak že naruší vzhled obce - 10 000 Kč

dle § 69 písm. a) zákona o odpadech – pokud se občan zbaví autovraku nebo umístí vozidlo vyřazené z registru vozidel v rozporu s tímto zákonem, dopustí se přestupku – 20 000 Kč  
*návrh změna 50 000 Kč*

dle § 69 písm. b) zákona o odpadech – pokud občan odloží elektrozařízení mimo určená místa nebo místa zpětného odběru, dopustí se přestupku – 20 000 Kč */návrh změna 50 000/*

*Nově návrh: c) převezme odpad do svého vlastnictví*

*d) soustředí odpad nebo s ním nakládá v místech a objektech neurčených nebo tato místa a prostory pronajímá jiné osobě k nakládání s odpady*

Rizení dle zákona o přestupcích řeší přestupková komise obce.



# Zjištění nezakonného nakládání s odpady

## ■ Sankce

dle § 66 odst.1 zákona o odpadech udělí obecní úřad – fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která nemá zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu s tímto zákonem – 300 000 Kč

dle § 66 odst.2 udělí ORP – fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která nevede ve stanoveném rozsahu evidenci odpadů, neplní stanoveným způsobem /návrh/ ohlašovací povinnost, nezašle údaje ve stanovené lhůtě a evidenci nearchivuje /návrh – neuchovává/

1 000 000 (před změnou č. 314/2006 300 000 Kč)

nezabezpečí odpady před nežadoucím zhodnocením, odcizením, únikem

neumožní výkon kontrolní činnosti a neposkytne pravdivé údaje

nemá zpracovány identifikační listy NO nebo jimi nevybavil místa s NO

neplní povinnosti pro nakládání s PCB jako vlastník odpadu a provozovatel zařízení včetně hlášení

Neplní povinnosti pro sběr a výkup odpadů včetně evidence osob, nebo při sběru autovraku

Dle § 66 odst.3 uloží ČIZP (drive); *nově v návrhu KÚ nebo ORP* – fyz. osobě oprávn. k podnikání nebo právnické osobě, která

a) nezařadí odpad dle Katalogu odpadů,



# odpady

## Sankce

Dle § 66 odst. 3 uloží /pokračování/

- d) provozuje zařízení k využívání nebo odstr. odpadů bez souhlasu či v rozporu s ním nebo v rozporu s PŘ,
- e) provozuje zařízení ke sběru a výkupu bez souhlasu, v rozporu s ním nebo v rozporu s PŘ
- f) nevede ve stanoveném rozsahu evidenci PCB, odpadů PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci
- g) nezajistí zpětný odběr použitých výrobků určených ke zpětnému odběru nebo nesplní svou povinnost související se zpětným odběrem
- h) nestanoví za podmínek stanovených tímto zákonem odpadového hospodáře
- i) vyda osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu bez poverení
- j) neprovede dekontaminaci nebo neodstraní zařízení podle § 27 odst. 1 do 31. 12.

2010

vše do výše 10 000 000 Kč



# odpady

## ■ Sankce

Dle § 66 odst. 4 uloží KU a ORP /návrh nově KU a ORP/

do 50 000 000 Kč (pozn. velmi těžko nevymahatelné)

- g) porušení povinností při přeshraniční přepravě odpadů dle předpisu ES nebo podmínky R ministerstva
- h) nakládá s odpady perzistentních organic.znečišťujících látek v rozporu s předpisem ES nebo nevede evidenci o odpadech POZL a neohlašuje údaje o PCB a POZL (příloha č.8)
- Nově se navrhuje písm i, j) a k)
- i) zajišťuje společné plnění povinností výrobců nebo společné plnění povinností výrobců elektrozařízení, k němuž je potřeba oprávnění k provozování kolektivního systému bez oprávnění, nebo bez oprávnění nabízí 3 osobě uzavření smlouvy
- j) jako provozovatel systému poruší některou povinnost uloženou zákonem
- k) nezpracuje základní popis odpadu v souladu s prováděcím právním předpisem nebo tento základní popis nepředá oprávněné osobě s každou jednorázovou nebo první z řady opakovaných dodávek odpadu do zařízení nebo vždy na vyžádání oprávněné osobě, která odpad přebírá do svého vlastnictví
- § 66 odst.5
- porušení jiné povinnosti – 1 000 000 Kč
- § 66 odst.6
- Krajská veterinární správa za provoz zařízení k využívání BRO, kde nejsou dodrženy podmínky nakládání s VŽP – 1 000 000 Kč



# Změna § 79 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- Dle zákona č. 34/2008 Sb., účinnost od 12. 2. 2008

Odst.1doplněn o písm.k) **zajišťuje bezpečné uskladnění odpadu podle § 58 odst.3 zákona**

**§ 58 odst.3** – Bezpečné uskladnění odpadů dle předpisu ES o přepravě odpadů zajistí, hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí nebo již k němu došlo, obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu byl odpad zjištěn. ORP uloží rozhodnutím úhradu (akto vynaložených nákladů osobami, které za nedokoncenou nebo nedovolenou přepravu odpovídají. Tyto osoby odpovídají za úhradu nákladů společně a nerozdílně.



# Poznatky z činnosti krajského úřadu

- **Zkušenosti se zaváděním zpětného odběru elektrozařízení**
- 5 kolektivních systémů (Asekol, Elektrowin, Ekolamp, Rama, Retela)

Využívání sběrných dvorů jako míst ke zpětnému odběru

Pro obec je spolupráce finančně výhodná

**Pilotní projekt s obalovou společností EKOKOM** – za větší výtěžnost separovaného sběru využitelných složek KO (papír, plasty, sklo – barevné, bílé, kovy)

Platba za zajištění třídění a recyklace odpadu z obalu (bonusy za hustotu sběr. sítě, akreditovanou svoz. firmu, sklo + tříkomoditní sběr)

**Grantový projekt na Autovraky** – podpora zpětného odběru autovraků,

Snaha o vytvoření společné platformy, která by měla zajmout všechny oprávněných osob provozujících zařízení ke sběru a zpracování autovraků v JčK. V dubnu 2008 ustavující shromáždění Autovraky Jih o.s. , v současné době podána první žádost o dotaci.



# Ruzne

Informace k následujícím okruhům:

- Návrh vyhlášky o biologickém zpracování BRO
- Řešení černých skládek
- Nakládání s odpady v pobytových zařízeních sociálních služeb
- Stanoviska MŽP



Děkuji za pozornost



Ing Hana Pacáková  
Krajský úřad – Jihočeský kraj

386 720 715

[pacakova@kraj.jihocesky.cz](mailto:pacakova@kraj.jihocesky.cz)